

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/155

KARAR NO : 2024/413

KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: Vakıf Üniversitesinde akademik personel olarak görev yaparken iş akdini fesheden davacının, kıdem tazminatı ve diğer alacaklarının tahsili istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : B.M.C
Vekili : Av. S.E.E
Davalı : Atılım Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. Y. G

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 01/08/2017 tarihinden 28/02/2022 tarihine kadar davalı Üniversitede araştırma görevlisi olarak çalıştığını, en son ücretinin 7.850 TL olduğunu, işe başladığı tarihten itibaren çok yoğun ve yıpratıcı koşullarda görev yaptığını, davalı Üniversitede sınavların hafta sonu yapılması nedeniyle, hafta sonları ve ulusal bayram ve genel tatil (UGBT) günlerinde de çalıştığını, fark ücret alacağı bulunduğunu, bu nedenlerle müvekkilinin iş akdini haklı nedenle feshettiğini beyan ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik, 100 TL kıdem ve 100 TL eşit davranmama tazminatı, 100 TL fazla çalışma ücreti, 100 TL UGBT ücreti, 100 TL hafta sonu çalışma ücreti ve 100 TL ücret farkı alacağı olmak üzere toplam 600 TL alacağın faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde, yargı yolu itirazında bulunarak, görevli yargı yerinin idare mahkemeleri olduğunu savunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. Ankara 64. İş Mahkemesi 22/09/2022 tarih ve E.2022/180, K.2022/699 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmiştir.

4. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 34. Hukuk Dairesi 02/02/2023 tarih ve E.2022/3097, K.2023/201 sayılı kararı ile, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının dosyanın esası yönünden bir karar verilmek üzere kaldırılarak, dosyanın iadesine kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davalı üniversitenin, vakıf üniversitesi niteliğinde ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na tabi olmasına, davacının da, davalı üniversite nezdinde, "araştırma görevlisi" sıfatı ile "hizmet sözleşmesi" gereği çalışmasına rağmen, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin son içtihatlarıyla, tanımlanan hukuki ilişkilerden doğan davaların "idari yargının" görev alanına girdiği yönündeki içtihadından vazgeçerek ve mevcut davaların, "adli yargının / iş mahkemelerinin" görevine girdiği kanaatini ortaya koyarak, yargı yolu tartışmasını sonlandırdığı (HGK'nun 2017/9-3094 E 2021/1118 K sayılı kararı ve Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin, 11.03.2021 tarih ve 2021/478 Esas - 2021/6125 Karar; 06/10/2021 tarih ve 2021/9659 Esas 2021/13698 Karar sayılı ilamı), bu kapsamda, mevcut davanın, doğru yargı yolu, yani yetkili ve görevli iş mahkemesinde açılması sebebiyle, ilk derece mahkemesince verilen, "Davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden Reddine," şeklindeki kararın zaman içinde terk edilmiş, önceki yargısal içtihatlarla dayanması sebebi ile hukuka aykırı olduğu; bu aşamada, ilk derece mahkemesince yapılacak işin, davanın esasına girilerek, yargılama yapılması ve tüm taraf delilleri toplanarak, alacak davasının esası hakkında bir sonuca ulaşmak iken, ilk derece mahkemesinin, "Davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden Reddine," şeklindeki kararının son içtihatlarla uygun olmadığı bu nedenle davacı tarafın istinaf başvurusunun kabulünün gerektiği anlaşılmıştır."

5. Bölge Adliye Mahkemesi kararının 11/03/2023 tarihinde tebliğ edilmesi üzerine davalı vekili, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması amacıyla 13/03/2023 tarihli dilekçe ile başvuru yapmıştır.

6. İstinaf kaldırma kararından sonra dosya Ankara 64. İş Mahkemesinin E.2023/82 sayılı esasına kaydedilmiş,

Mahkemenin 03/03/2023 tarihli tensip (bozma) zaptında, göreve ilişkin bir hususa yer verilmemiş, 08/06/2023 tarihli 1., 19/10/2023 tarihli 2., 01/02/2024 tarihli 3. oturumlarda davalı vekili olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması ve dosyanın Danıştay Başsavcılığına gönderilmesi istemini tekrar etmiş, ancak Mahkemece davalı vekilinin istemi karşılanmamıştır.

7. Ankara 64. İş Mahkemesi 14/02/2024 tarih ve E.2023/82 sayılı ara kararı ile; davalı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda verdiği dilekçesi ile dava dosyasının örneğini Danıştay Başsavcılığına göndermiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

8. Danıştay Başsavcısı, uyuşmazlığın çözümünün idari yargı yerinin görevine girdiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Davalı Atılım Üniversitesi 2809 sayılı 'Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek 33. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tâbi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Kamu tüzel kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukukî durum ortaya çıkartabilirler. Bu nedenle de personeli kamu hukukuna tâbidir.

Kanunla kurulma ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmanın yanı sıra, Devlet Üniversitelerinde olduğu gibi vakıf üniversitelerinin de Anayasal güvence altına alınmış olan "bilimsel özerkliğe sahip olmaları" bir diğer ayrıcalığıdır. Bilimsel faaliyetin aslı unsurları olan yükseköğretim elemanlarının, görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri gibi özlük haklarının kanunla düzenlenmesi anayasal teminat altına alınmıştır.

Kamu tüzel kişiliğine ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahip olan davalı vakıf üniversitesinin, aslı ve süreklilikteki kamu hizmetinde çalıştığı davacının; statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, idare hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu, bu çerçevede, kamu hizmeti görmek amacıyla, davacı araştırma görevlisi ile davalı vakıf üniversitesi arasında imzalanan sözleşmenin de idari hizmet sözleşmesi niteliği taşıdığı açıktır.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve idari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar idari yargının görev alanına girmektedir.

Bu itibarla, Atılım Üniversitesinde akademik personel olarak idare hukukuna tâbi bir kamupersoneli olan davacının idari hizmet sözleşmesinden kaynaklanan tazminat istemine ilişkin davanın, 2577 sayılı Kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca idari yargı merciince görülmesi gerekmektedir.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin E:2021/526, K:2021/502, E:2020/92, K:2020/312 ve E:2019/783, K:2019/876 sayılı kararları da bu yöndedir..."

9. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

10. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yolunda yazılı düşünce verilmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlık Mahkemesinin 29.12.2014 tarihli ve 2014/1053 E., 2014/1105 K. sayılı 18.12.2023 tarihli ve 2023/618 E., 2023/720 K. sayılı kararlarında; "İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukukî durum yaratabilirler. Bu nedenle de personeli kamu hukukuna tabidir. Kanunla kurulma ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmanın yanı sıra, Devlet Üniversitelerinde olduğu gibi vakıf üniversitelerinin de Anayasal güvence altına alınmış olan 'bilimsel özerkliğe sahip olmaları' bir diğer ayrıcalığıdır. Üniversitelerde bilimsel özerklik ilkesi benimsenirken güdülen amaç, yükseköğretimin çeşitli siyasal çevre ve baskı grupları ile düşünce kümelerinin etkisinin dışında tutarak, bilimsel amaç, hedefler ve gereksinimlerine bağlı olmalarını sağlamaktır. Bu nedenle de, bilimsel faaliyetin aslı unsurları olan yükseköğretim elemanlarının, görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri gibi özlük haklarının kanunla düzenleneceği konusu, anayasal teminat altına alınmıştır. Somut ve mevzuat hükümleri birlikte irdelendiğinde; davalı Üniversitenin, sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştığı davacının; statüsü, göreve

alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu açıktır. Bu açıdan davacının, sözleşmesinin feshine ilişkin işlemin de... idari işlem niteliği taşıdığı; bu işlemin hukuka uygunluğunun denetiminin de, Anayasayla bu denetim için oluşturulan idari yargının görev alanında bulunduğu sonucuna varılmıştır." denilmek suretiyle bu konuya ilişkin oluşan uyuşmazlıkların çözüldüğü anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, vakıf yükseköğretim kurumlarında niteliği belirtilen kamu hizmetinin yürütülebilmesi için istihdam edilen akademik personel ile vakıf yükseköğretim kurumu arasında yapılan sözleşmelerin "İdari hizmet sözleşmesi" niteliğinde olduğunun kabulü ve ilişkinin kesilmesine dair işlem nedeniyle mahrum kalınan mali hakların tazmini istemiyle açılan davanın da idari yargıda görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."

11. Danıştay Başsavcılığınca, dosya Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

12. Anayasa'nın "1.Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130. maddesinin birinci, ikinci ve onuncu fıkraları şöyledir:

"Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

...

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir."

13. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na 5772 sayılı Kanun ile eklenen ve vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları ile ilgili düzenlemeler getiren Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.; Değişik : 18/6/2008-5772/7 md.)

Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurulabilir. Bu meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır."

14. 2547 sayılı Kanun'un Ek 5. maddesi şöyledir:

"(Ek :17/8/1983 -2880/32 md.)

(Değişik: 28/12/1999 - 4498/1 md.) Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.

Mütevelli heyet vakıf yükseköğretim kurumunun tüzelkişiliğini temsil eder. Vakıf yükseköğretim kurumlarının yöneticileri Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak mütevelli heyet tarafından atanır. Mütevelli heyet; vakıf yüksek öğretim kurumu yöneticilerine uygun gördüğü ölçüde yetkilerini devredebilir. Yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını ve görevden alınmalarını onaylar; yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler, ayrıca vakıfça hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.

Mütevelli heyetin toplantı nisabı ve karar alınması ile ilgili hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükmü uygulanır."

15. 2577 sayılı Kanun'un Ek 8. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıfça kurulacak yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenlenir ve onların görevlerini yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır. Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmaları yasaklanmış veya disiplin yoluyla bu

kurumlardan çıkarılmış kişiler, vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alamazlar.

Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına, unvanlarına göre Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen ücret tutarından az ücret verilemez. Bu fıkra kapsamında Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen emsal ücretin hesaplanmasında ilgili mevzuat uyarınca aylıklara ilişkin hükümlerin uygulandığı kadroya bağlı ödemeler dikkate alınır."

16. 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun "Atılım Üniversitesi" başlıklı Ek 40. maddesi şöyledir:

"(Ek: 9/7/1997-4281/1 md.)

Ankara'da Atılım Vakfı tarafından 2547 sayılı Kanunun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzelkişiliğine sahip "Atılım Üniversitesi" adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Fen-Edebiyat Fakültesi,
- b) İşletme Fakültesi,
- c) Mühendislik Fakültesi,
- d) Fen Bilimleri Enstitüsü,
- e) Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden,
Oluşur."

17. Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Öğretim elemanları" başlıklı 23. maddesi şöyledir:

"Öğretim elemanlarının seçimi, değerlendirilmesi, seçilenlerin uygun görülen akademik unvanlarla görevlendirilmeleri ve yükseltilmeleri yürürlükteki kanun ve yönetmelik hükümlerine uyularak vakıf yükseköğretim kurumunun yetkili akademik organlarınca yapılır. Öğretim elemanlarının atamalarında, devlet yükseköğretim kurumlarındaki atamalarda aranan şartlara ilaveten vakıf yükseköğretim kurumunun akademik yönden gerekli gördüğü şartlar da aranabilir. Vakıf meslek yüksekokullarında özellikle uygulamalı derslerde görevlendirilecek öğretim elemanlarının atanmasında çalışma deneyimine sahip olması gözetilir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alacak olan akademik ve idari personelin çalışma esasları 2547 sayılı Kanunda devlet üniversiteleri için öngörülen hükümlere tabidir. Bu personelin aylık ve diğer özlük hakları bakımından ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır."

(Danıştay Sekizinci Dairesinin 29/4/2011 tarihli ve E.: 2008/8234, K.: 2011/2452 sayılı Kararı ile bu maddenin son cümlesinde yer alan "özlük hakları" ibaresinin iptaline karar verilmiştir."

18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar; yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare tarafından davanın görüm ve çözümünün idari yargının görevine girdiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulduğu, Ankara 64. İş Mahkemesince davanın görev yönünden reddine karar verildiği, istinaf yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 34. Hukuk Dairesince, bu kararın kaldırılarak, dosyanın anılan Mahkemeye

gönderildiği, yeni esas numarasına kaydedilen dosyada davalı vekilince, idari yargı yaranına olumlu görev uyumsuzluğu çıkartılması yolunda verilebilecek gereğidava dosyasının Danıştay Başsavcılığına gönderildiği; davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönetime uygun olarak yaptığı görev itirazı üzerine, ilk derece mahkemesince verilen görevsizlik kararının Bölge Adliye Mahkemesince kaldırılması nedeniyle, Ankara 64. İş Mahkemesinin 14/02/2024 tarihli ara kararının görevlilik kararı niteliğinde olduğu değerlendirilerek, 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunulması üzerine, Danıştay Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyumsuzluğu çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyumsuzluğunun esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21 Dava, davacının Atılım Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmakta iken, iş akdinin feshi nedeniyle görev yaptığı 01/08/2017-28/02/2022 tarihleri arasındaki kıdem tazminatı, ayrımcılık tazminatı, ücret farkı alacağı ve hafta sonu çalışma alacağının faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

22. Davalı Üniversite, yukarıda anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı Kanun'un Ek 40. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

23. İdari rejime dayalı olarak düzenlenen Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukuki durum yaratabilirler. Bu nedenle de personeli kamu hukukuna tabidir.

24. Kanunla kurulma ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmanın yanı sıra, Devlet Üniversitelerinde olduğu gibi Vakıf Üniversitelerinin de Anayasal güvence altına alınmış olan "*Bilimsel Özerkliğe sahip olmaları*" bir diğer ayrıcalıktır. Üniversitelerde bilimsel özerklik ilkesi benimsenirken güdülen amaç, yükseköğretimin çeşitli siyasal çevre ve baskı grupları ile düşünce kümelerinin etkisinin dışında tutarak, bilimsel amaç, hedefler ve gereksinimlerine bağlı olmalarını sağlamaktır. Bu nedenle de, bilimsel faaliyetin asli unsurları olan yükseköğretim elemanlarının, görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri gibi özlük haklarının kanunla düzenleneceği konusu, Anayasal teminat altına alınmıştır.

25. Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, davalı Üniversitenin, sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştığı davacının, statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare Hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu, aralarında düzenledikleri sözleşmenin de idari sözleşme niteliği taşıdığı açıktır.

26. Buna göre, davacının sözleşmesinin sona ermesinden dolayı talep ettiği tazminat ve alacaklarının asıl işleme bağlı bir nitelik taşıdığı, dolayısıyla bu işlemde kaynaklanan tazmin isteminin de 2577 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin olduğu kabul edilen Ankara 64. İş Mahkemesinin 14/02/2024 tarih ve E.2023/82 sayılı kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 64. İş Mahkemesinin 14/02/2024 tarih ve E.2023/82 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR ve Seyfi HAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili
Kenan
YAŞAR

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Seyfi
HAN

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

KARŞIOY

Dava, vakıf yükseköğretim kurumu statüsündeki Üniversite bünyesinde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 4857 sayılı İş Kanunu'ndaki haklı fesih sebebine dayanarak sözleşmesini fesheden davacının, kıdem tazminatı ve diğer işçilik alacaklarının tahsili istemiyle açılmıştır.

Davalı Üniversite, yukarıda anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek 40. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte irdelendiğinde; davacı ile davalı Vakıf Üniversitesi arasında imzalanan iş sözleşmesi, davacının bu iş sözleşmesine aykırılıktan bahisle 4857 sayılı Kanun hükümleri gereğince sözleşmeyi haklı nedenle feshetmiş olması, uyuşmazlığın üniversitedeki çalışma esaslarına ilişkin olmayıp aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin olması hususları dikkate alınarak, davacının kıdem tazminatı ile diğer işçilik alacaklarının tahsiline ilişkin uyuşmazlığın adli yargının görev alanında bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda ve Yargıtay içtihadında da belirtildiği üzere, 2547 sayılı Kanun kapsamındaki kamu hizmetini yürüten davacı öğretim görevlisinin ders yükü, disiplin gibi çalışma esasları yönünden aynı Kanun'a tabi olduğu tartışmasız ise de, kendisinin iş sözleşmesi ile çalıştığı ve uyuşmazlık konusunun işçilik alacakları olduğu gözetildiğinde kamu hizmeti niteliğindeki görevin özel hukuk ilişkisini ortadan kaldırmayacağı, ilgili Yönetmelik'te düzenlendiği gibi aylık ve diğer özlük hakları bakımından 4857 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, 7036 sayılı kanun'un 5/a maddesi uyarınca da iş mahkemelerinin görevli olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, davada adli yargının görevli olduğunu düşündüğümüzden sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyoruz.

Üye
Doğan AĞIRMAN

Üye
Eyüp SARICALAR

Üye
Seyfi HAN